

దానమార్గం

కలువకొలిచిన
సశానంద

“అంబ బలుకు జగదంబా బలుకు
కంచెలోని కామాక్షీ బలుకు
మధురలోని మీనాక్షీ బలుకు
కాశీ వికాలాక్షీ బలుకు
ఉన్నమాట వున్నట్లే బలుకు”

అంటూ ఒకనాటి వేకువజామున మగుణవరం గ్రామంలోని విశ్వబ్రహ్మణ్య చీల్చుకుంటూ ఒక బుడబుడక్కల వాడి కంచుగొంతుక, దానిలో శ్రుతి గలుపుతూ అతని చేతిలోని డమరుక ఒక్క పొరిగా మ్రోగాయి.

వికాం పాలభాగంలో తేలుతెల్లని విభూతి రేఖల వడుమ చందనపు బొట్టుతో, ధనుస్సులా వంగిన

ఒత్తైన కుంబములతో, ఒక్క చూపు తూపు తోనే మనిషిని భయ విచ్చలుణ్ణి చేసేయగల కమ్మలతో, దృఢ వదనమూ, ఆ దృఢవదనానికి నిండుదనాన్ని చేకూర్చే నల్లని గుబురు మీసలతో, అన్నిటిని మించి గింగురుమంటూ కర్ణ పటలాన్ని ప్రకంపింపజేసే కంచు గొంతుకతో, నడకలో, నిలబడిన తీరులో, హావభావాల్లో ఈ భూతం వాసులకు తాపతీతుడ వనిపింపజేసే ప్రత్యేకతలో గిలకకు టకటక లాడిస్తూ, గ్రామ వాసుల నిదుర మత్తును చెదరగొడుతూ వీరు లో నడయాడుతున్న ఆ బుడబుడక్కల వాడిని చూస్తే—చూరువేంకో కైలాస గిరిమండ

భూతలావః యి వచ్చిన వరమశివుడా ఈతడు? అనిపించు మానడు!
అతని పెరు జంగం విజలింగభట్టు. వ్యవహార నామం విజలింగప్ప. అతడు మగుణవరానికి క్రొత్త వాడే. కాని, యిక్కడ క్రొత్త పాతం ప్రసక్తి వచ్చి వప్పుడు చెప్పవలసిందేమంటే— అతని చేతి గిలక గొంతుక నిచ్చిన వాటికి అతడు బుడబుడ క్కల వేషంలో మాత్రమే ఆ ఊరికి క్రొత్త వాడు! అతడా ఊరిలో కాలుమోసి వదిరోజు లైంది.
కామన్నది కమలభవుడెరుగునేమోగాని, విజ లింగప్ప జరిగినది జరిగినట్లు, ఉన్నది ఉన్నట్లు

చెప్పగల ప్రజ్ఞాశాలి! “నేనన్న మాట పాల్గయితే రావణుని జంపినవాడు రాముడుకాదు; రామాయణం వ్రాసిన వాడు వాల్మీకికాదు” అంటాడు విజలింగప్ప. అయినా—యా నాటి వరకూ “మనవన్నది పాల్గ” అని ఏ దీశాలి కూడా విజలింగప్ప సవాలును ఖండించలేదు. అతని పలుకు లాంకించి ప్రతివారూ—“అహా! విజం!”

“బౌరా! సత్యం!”
 “భగీ! వాస్తవం!” అంటూ పట్టరాని కుతూహలంతో స్త్రీత్రసాథాలు చదివిన వాళ్ళే!

చాలా మంది “ఏడు త్రికాలజ్ఞుడలా ఉన్నాడు” అనీ, “అంబను వశం చేసుకున్నట్లున్నాడు” అనీ ఆసాహదీ, ఆశ్చర్యంతో ముక్కున వేలువేసుకున్నారు కూడా. కానీ, అతడేమీ త్రికాలజ్ఞుడూ కాదు, అంబను వశం చేసుకోవాలేదు, మరే మంత్రసిద్ధి పొందలేదు. లోకు రెగుగిది, అతడుమాత్రం మెరిగినదీ ఒక్కటుంది. అతడొక క్రొత్త గ్రామంలో జోస్యం చెబుతున్నాడంటే—అతడా గ్రామంలో వది రోజుల నుంచి అజ్ఞాతంగా ఉన్నాడన్నమాట! ఒక సామాన్యుడలా సుగుణవరానికి వచ్చిన విజలింగప్ప వది రోజుల తరబడి గ్రామంలో ముఖ్యమైన మనుష్యులైన వారి గుణగణాలు, కుటుంబ విషయాలు ఏమిటో రహస్యంగా వాకబుచేసి తెలుసుకుని, వడకొండో రోజు—తనపాగా, అంగీ, గింక, విభూతి రేఖలు, రెండువైపులా రెండుజతల జోరెలు మొదలైన పాంసులతో బయలుదేరాడు.

... ఆ ఊరికి సుగుణవరమని పేరెవడు పెట్టాడోగని అతగాడికి బహుశా తులసిమొక్కకు గంజాయి మొక్కకు బేదమేమిటో తెలిసిఉండదు. కాకపోతే సుగుణవరమేమిటి?... అది దుర్గుణ వంతులకు ఆలవాలమా!... శివశివ!... ఆ ఊళ్లో ప్రముఖమైన దుస్వప్నభావాలన్నీ ఎవరికున్నాయంటే—ఆ పుర ప్రముఖులకే!... వారిలో ఒకతను సైకి చాలా సాధువు. విజానికి—ఒక గొప్ప దొంగ! మరొకడు ప్రభుత్వాభివ్రావి; కాదుబాబో, అతడియింటి పెరట్లో సాబుబట్టి ఉంది! ఇంకొకడు భారత కథ ద్వారా ప్రజానీకానికి నీతిబోధ చేసే హరిదాసు. స్వయజీవితంలో అతడు జూదంలో సాక్షాత్కూ ధర్మరాజు! మరొక వ్యక్తి శాంతి భద్రతల రక్షణార్థం, అవినీతి నిర్మూలనార్థం ప్రభుత్వం నియమించిన అధికారి. అయినంతమాత్రాన సావనూతడు లంచాకోసం జేబులు చూపుతున్నాడే కాని, చేతులే మైనా చాపుతున్నాడా? ...

... వారి చరిత్రనంతా చెప్పమని విజలింగప్ప ఆ వేకువ జామున అంబను నేడుకుంటున్నాడు...

“జరిగింది చెబుతాను జరిగింది చెబుతాను మనసులో దాగున్న మర్కాలు జెబుతాను...”

విజలింగప్ప జీవితంలో నేటి వరకు తాను పట్టించుతా బంగారమే! రొంపిచెక్కలో రంగ

ఇంద్రప్రభ సచిత్ర వారపత్రిక

‘బాలప్రభ’ పాఠకులకు కానుక

“వెద్దలకు కథల పోటీలూ, నవలల పోటీలూ అవీ నిర్వహిస్తున్నారు; మరిమామాట ఏమిటి?” అని మా ‘బాలప్రభ’ పాఠకులు చాలాకాలంగా అడుగుతున్నారు. మా ప్రకటన కొరకు వేచి ఉండమని ఒకసారి కోరిఉన్నాము.

‘ఇంద్రప్రభ సచిత్ర వారపత్రిక’ 1962 ఆగస్టు 15 వ తేదీని జన్మదిన సంచికగా వెలువడుతున్నది. దానిని బాల బాలికల ప్రత్యేక సంచిక గా రూపొందించామని సంకల్పించాము. ఆనందర్యంలో

బాలబాలికల కథల పోటీ

నిర్వహించాలని నిశ్చయించాము. ‘బాలప్రభ’ పాఠకులు మా యీ కానుకను స్వీకరించి, మా ప్రయత్నం విజయవంతంగా నెరవేరడానికి తోడ్పడగలరని విశ్వసిస్తున్నాము.

పోటీ నిబంధనలు :

వడకూడ సంవత్సరాల లోపు బాల బాలికలు మాత్రమే ఈ పోటీలో పాల్గొన వచ్చు. స్వీయ రచనలే కాని అనువాదాలు, అనుసరణలు వంపరాదు. కథలు అచ్చులో ఒక ‘కాలమున’ కు మించరాదు. జనమతి పొందని కథలలో యొగ్యమైనవి ప్రచురించే హక్కు మాకు ఉన్నది. పోటీకి కథలు పంపేపుడు ‘బాల బాలికల కథల పోటీకి’ అని స్పష్టంగా పేర్కొనవలసి ఉన్నది. పోటీకి పంపే కథలను త్రిప్పి పంపకం జరుగదు. కనుక స్థాంపులు పంపరాదు.

మొదటి బహుమతి రు 100 లు

రెండవ బహుమతి రు 60 లు

మూడవ బహుమతి రు 40 లు

బహుమతి పొందిన కథలను జన్మదిన సంచికలో ప్రచురించగలము

కథలు మాకుచేరవలసిన | 1962 జూలై 15
 ఆఖరి తేదీ

ఎడిటర్

దాను శ్రీష్టిగారు అవర దానకర్ణులు, సాకాలలో ముసస్యమి ఆచారి వరమ భక్తుడు, పులిచెర్ల రెడ్డిగారు పులివేటలో సిద్ధపాస్తులు. పైన పేర్కొన్న వారు విజలింగప్పకు త్వణమో వణమో యిచ్చి సత్కరించిన ఉదాహరణ! కాని, ఆ బౌదార్యం నేడు సుగుణవరంలో లోపించింది. విజలింగప్ప కనుకం విన్న ప్రతిగృహాన్నూ అతడి పైన భగ్గున మండి పడ్డాడు. కొందరు నానా

తిల్లా తిల్లారు. “భద్రం! ఒక్క దగ్గర పెట్టుకొని మాట్లాడు! రేకపోతే నముకలు విరగదంతా” మన్నారు మరి కొందరు. అంతటివని ఆ ప్రభుత్వాధికారి చెయ్యనే చేశాడు!...శివోపాం!
 గ్రామాంతరాలలో బౌదార్యం విండి వింది పోవడానికి, ఇక్కడ సుగుణవరంలో అది లోపించడానికి గల కారణం—మరేదో కాదు. విజలింగప్ప నిజాయితీ! అతడు యథార్థ భాషి. ఉన్నమాట